Cogita quãtum delectabile ſit videre nude et eternaliter tenere hoc bonũ qđ ꝯtĩnet oĩuꝫ bonorum iocunditatem. non talem iocunditateꝫ qualem videmus in rebus creatis. Sꝫ tm̃ differentem quãtũ differt creator a creatura. Eſt homo ibi habitaturꝰ ⁊ hominis tm̃ gaudiuꝫ ꝙ vix aut non põt homo capere ipſum. perpetue igitur cogita ſi potes ꝙ̃ magnum gaudium ſit qđ de quolibet ſanctoꝝ replicatur vbi ſũt ſancti nobis innumerabiles. Fm̃ illud Apoc̃. vij. Poſt hec vidi turbã magnam quã nemo dinumerare poterat. De his gaudijs quere s̃. dñica infra natiuitatis xp̃i. R. C. D. Vñ legit̃ de quodam religioſo qui rogauit dñm vt oſtenderet ei minimũ gaudiũ paradiſi. ⁊ ſtatim parua auicula cepit mirabiliter corã eo cãtare. ⁊ cuꝫ vellet eam cape. ſecutus eſt eam in ſiluã et auſcultando eam ſtetit ſub arbore tricentis ãnis que cum auolaſſet frater ꝓperauit ad portã et videns totum clauſtꝝ ꝑmutatum vix ꝑmiſſus ẽ intrare. quia non poterat ab aliquo agnoſci. Cum ꝰ omnes de illo ⁊ ipe de omnibus miraretur queſiuit abbas ſub quo abbate exiuiſſet. inuenerunt in cronica. ccc. annos trãſiuiſſe. et ille dixit ſe non defuiſſe niſi per vnã horaꝫ ratione magne dulcedinis cui ipſe intenderat.

Dominica tertia poſt octauas paſce. Sermo primus.

hac ſcio agit de fuga mulieris et caſtitate ſervandam.

Abijcientes omnem immundiciam ⁊ abũdantiã malicie cũ mãſuetudine ſuſcipite inſitum v̊buꝫ qđ poteſt ſaluare aias veſtras. Ita ſcribit̃ Iac̃. j.

Legitur in geſtis Roma. ꝙ regina aquilonis
A filiam ſuã a tẽpore natiuitatis veneno enutriuit. hec cum ad legitimã etateꝫ ꝑueniſſet adeo erat pulchra ⁊ oculis oĩuꝫ gratioſa ꝙ multi ꝑ eaꝫ infatuati extiterunt. Cum ꝰ alexãder vniuerſa regna expugnaret. ⁊ ad illas ꝑtes perueniſſet. regina aquilonis audiens aduentũ eius hanc puellam ſibi tranſmiſit. vt eiꝰ cõcupiſcentia frueret̃. Ille ꝰ viſa puella in eius ſtatim captus eſt amore. Qđ cum auribꝰ Ariſ. inſonuiſſet ait ipſum p̃monendo. noli eã attingere. nec carnaliter eam cognoſcere. quia ſi hoc feceris in cõtinenti morieris. qꝛ vneno toto tempꝛe vite ſue eſt nutrita. Qđ autem vtrum ſit qđ dico hoc modo approbabo. Eſt hic quidaꝫ malefactor qui per legem mori debet. ille cum ea dormiat. ⁊ videbis me veꝝ dixiſſe. Cuꝫ ꝰ malefactor eſſet eã oſculatus ſtatim coram omnibus expirauit. Qđ alexander videns miro mõ laudabat ⁊ ipm̃ diligebat. puellamqꝫ matri mittebat. Moraliter ꝑ reginaꝫ aquilonis intelligit̃ abundantia reꝝ tempalium. qꝛ ſic̃ ab aq̃lone pandet̃ omne malũ. Iere. j. Sic ab abũdãtia rerũ mundanaꝝ ſurgit omne pctm̃. ſcꝫ ſupbie gule. ⁊ contra naturã. Iuxta illud Ezech. xvj. Hec fuit iniquitas ſodome ſororis tue ſaturitas panis ⁊ abundantia vini. hec igit̃ abundãtia tanꝙ̃ regina habet filiam. videlꝫ carnalem ꝯcupiſcentiam. qꝛ vbi eſt panis vel vini abundantia. ibi ſtatim gignitur ꝯcupiſcẽtia que eſt nutrita veneno malicioſe refectionis. Illa q̇dẽ infatuauit multos viros valde ſapiẽtes. vt dauid qui videns barſabee per cẽtũ paſſus lauare pedes ſuos. ipaꝫ concupiuit. ij. Reg. xj. Similiter ſalomon quẽ adhuc in ſenio infatuauit vt mulieres alienigenas adamaret. iij. Reg. xj. Sic infatuauit ſamſonem vt intraret ad meretricem. Iudic̃. xvj. Sed alexãder qui interpretatur alleuãs tenebras ſignificat hoiem xp̃ianum qui per cõfeſſionem alleuat de corde ſuo tenebras pctõꝝ. ⁊ huic trãſmittit hec regina malã abundãtiã ꝑncipaliter in hoc tꝑe veris. ſuam peſſimã filiã carnalẽ ꝯcupiſcẽtiã ad quã illo tꝑe hoĩes ſunt magis ꝙ̃ alio tꝑe anni ꝓni ꝓpter ſanguinis ⁊ humoꝝ i corporibꝰ augmẽtationẽ. ideo debet q̇libet p̃dicator ſapiẽs q̇ h̃ ſignificat̃ ꝑ ariſtotilẽ ſapiẽtẽ exhortare hoĩes ne attingãt iordinate hãc carnalẽ ꝯcupiſcẽtiã Sꝫ magis eã abijciãt a ſe tãꝙ̃ venenoſam ⁊ imũdã ne ipſaꝫ ꝯtingẽdo ſpũaliter i aĩa moriãtur ⁊ hoc facere debẽt exẽplo beati apl̃i Iacobi q̇ hortat̃ eã abijcere. cũ hortat̃ i v̊bis p̃libatis. abijciẽtes oẽm imũdiciã. videlꝫ q̃tum ad peccata carnalia. q̇ aĩaꝫ ⁊ corpꝰ polluũt. ⁊ abũdantiã malicie ſcꝫ q̃tũ ad peccata ſpũalia i q̇bus abundãt malicie. vt dic̃ Gregꝰ. Et q̃re p̃dicta ſunt abijciẽda ponit cãꝫ. vt vicꝫ v̊bũ dei in cor noſtrũ ſuſcipere valeamꝰ. cũ dicit. in manſuetudine accipite ꝓpter qđ in v̊bis p̃dict̃ ad duo oẽs xp̃ianos apl̃s exhortat̃. primo ad peccatoꝝ obiectionẽ. ibi. abijciẽtes oẽꝫ imũdiciã ſcđo ad dei v̊boꝝ ſuſceptionẽ. ibi. in mãſuetudine ⁊c̃. Quãtũ ad p̃mũ notãdũ Iohes meſue
in practica p̃ma dic̃. Omne malũ aut morboſum qđ i corde latitauerit. ⁊ in vere in medicinis aut laboribus expurgatuꝫ nõ fuerit eſtate ſuccedẽte homo ꝑiculoſis febribꝰ eſtuabit. Qđ confirmat ꝯſtantinus li. de natura morboruꝫ dicẽs. Morbus q̇ in vere intra corpꝰ remanſerit adueniẽte eſtatꝫ calore ꝑiculoſius eſtuabit. Moraliter ꝑ malũ aut morboſũ itellige pctm̃ Sꝫ ꝑ ver tp̃s pnĩe g̃roſum. Cum ꝰ morbꝰ peccati in hoc tꝑe g̃roſe pnĩe expurgatus non fuerit ſpũalibus medicinis ⁊ bonis occupationibus i eſtate future calamitatis ardebit ignibꝰ B

infernalib⁹. Peccata igiť ſunt duplicia .carna
lia ꝛ ſpiritualia. Si igiť q̇s vult abijcere pecca
ta carnalia et ſe expurgare. debet has medici=
nas habere. Prima ē fuga carnalis voluptatiſ
ꝛ dič Hol.lec.cxxvij. ꝑciſe carnalē voluptatez
ꝓpter tria vitam⁹ Solent enī homines fugere
ignium conflagrationem. vermium intoxicati
onem. ꝛ fluminū inundationem . Carnalis enī
ſocietas generat ignem libidinis .nec eſt facile
declinare ſine fuga. nullus cōfidat de ſenectu=
te. nullus ꝺ ſue religionis v̊tute . Ferrū ꝛ ſilex
duo ſunt coꝛpa frigida. ꝛ tamen de eis excutiť
ignis ꝑcuſſione nimia. Ideo dř Eſa. xlviij. Egre
dimini a babylone ꝛ fugite ab eis caldeis. Ba
bylon interp̄tatur ɔfuſio. caldei adoꝛauerunt
ignem. ꝛ figurant hoīes libidinoſos. q̇ ꝑ ardo
rem ignis luxurie ducunt ſemetipſos in cōfuſi
onē infamie . Et ideo ꝓ vltimo quaſi remedio
docet ap̄lus. j. Cori. vj. Fugite foꝛnicationez.
q. d. ꝭ. Aug. contra reliqua vitia deo auxiliaz
te debemus in p̄nti reſiſtere. libidinem v̊o fugi
endo ſuparc. Fuge ḡ ɔtra libidinis impetum.
app̄hende fugaz. Si vis obtinere victoꝛiā. nec
ſit tibi verecūdia fugere .ſi caſtitatis palmam
deſideras obtinere. hec Aug⁹. Secundo fuge
re debem⁹ carnalez voluptatē ſič fugiūt hoīes
vermiū intoxicationē. nullus enī libēter habi=
tat aut doꝛmit vbi ſerpētes ꝛ colubꝛi cōmuni=
ter verſanť. ꝛ certe multo foꝛtius mulieres in=
toxicant mētez q̄ꝫ colubꝛi carnē. Nullū enī ve
nenum dř inficere carnem ꝑuſ q̄ꝫ cuz carne mi=
ſceatur. Species aūt mulierꝭ etiam a lōge ſine
tactu inficit mētē. ſicut p̄tz de viſu ipſi⁹ dauid
ij. Reg. xj. Quia q̇ viderit mulierem ad ɔcupi=
ſcendū eam iam mechat⁹ eſt eam in coꝛde ſuo.
Mat. v. Et ſatis bene poteſt exponi de mulie=
re que eſt radix peccati. Juxta illud Ecci. xxj.
Quaſi a facie colubꝛi fuge p̄ctā. Coluber dicit̄
q̄ſi colēs vmbꝛā ꝛ mulieres neq̄ꝫ .taceo de bo=
nis ꝛ honeſtis q̇ cōmuniť angulos ꝛ vmbꝛā .ꝛ
loca non patētia diligunt . Nam Ecci. xxv. de
iniqua femina dř. Nō eſt caput nequi⁹ ſuꝑ ca=
put colubꝛi. non eſt ira ſuꝑ iram mulieris . Et
parum an̄ dicit ꝙ omnis malicia neq̇cia muli=
eris. de hoc loquitur ſignāter Pe .bleſenꝭ ad
regem Henricum in expoſitione quadaz ſuper
Job. vbi cauſam exponit q̄re diabol⁹ qui Job
de omnibus bonis ſuis filijs ꝛ filiab⁹ ꝛ ſubſtā
tia expoliauit et vxoꝛem ſibi reliq̇t. hoc inquit
non fuit ad ſolatium viri. ſed ad ſuā ɔſummati
onem malicie. vt per feminaz vinceret. qui per
ſecutione non vicerat .ꝛ q̇ꝺ v̊beribus non po=
terat. v̊bis mulieris efficeret Per feminā inq̇t
ioſeph incarceratus eſt. Naboth occiſus. ſam
ſon vinculatus ē. Miphiboſet interfect⁹. Za=
lomō apoſtata effect⁹. Zyzara clauis ɔfoſſus
p̄curſoꝛ xp̄i baptiſta decollatus. Per feminam
moꝛs in mundū intrauit. Et cum per filiuz dei
oꝛdinata eſt noſtra redemptio pꝛeſentens ho=
ſtis ꝙ in moꝛte chꝛiſti noſtre redēptionis ꝑti=
cipatio impleretur ſalutem totius generis hu=
mani machinatus eſt per feminam impedire.
In vxoꝛem nanqꝫ pilati viſiones deceptoꝛias
et fantaſticas illuſiones immiſit in tm̄ ꝙ pila=
to moꝛtem chꝛiſti diſſuadendo mandauit. Ni=
hil tibi ꝛ iuſto illi. Multa enim per viſum ho=
die paſſa ſum pꝛopter illum. hec ille . Ideo vo=
lentes abijcere immundiciam carnalis concu=
piſcentie neceſſaria eſt fuga femine. Nam legiť
Gen̄. ij. q⁹ pꝛopter mulierem foꝛmandaz coſta
fuit aſſumpta de viro. Sed qualis fuit reſtitu=
tio certe ſicut ibi dř deus repleuit ꝓ ea carnez
in ſignum q̄ꝫtumcunqꝫ homo fuerit familiaris
mulieri. Quantumcūqꝫ eam ad bonos moꝛes
pꝛomoueat . et ad vite rectitudinem quod eſt
quaſi ſoliduz os pꝛeſtare. nihil ab ea viceuerſa
recipit niſi carnem. id eſt. carnales affect⁹. Si
cut patz de ſene in vitaſpatrum. li. iiij. c. lxxxj.
Qui quandam mulierem ne a feris deuoꝛareť
nocte in cellam ſuaz recepit. Et inter verba ce
pit ſenex valde pꝛopter eius concupiſceutiam
toꝛqueri. Qꝺ ille ſentiens lucernā accendit et
digitos vtriuſqꝫ manus ſue combuſſit. et p̄ ar=
doꝛe candele omnem libidinem ex ſe extinxit
Jlle idcirco Joſeph bonus allectus et inuita=
tus ab vxoꝛe domini ſui pallium reliq̇t ꝛ effu=
git. Gen̄. xxxix. De iſta figura loquitur Aug⁹.
de cohabitatione mulierū. Grauem inquit ini=
micum ſoꝛtita eſt caſtitas. cui non ſolū aſſiſten
dum. ſed dimiſſo freno longius fugiendū . nec
eo minus cauende ſunt. quia religioſe vidēťur.
Quia quāto religioſioꝛes. tāto citius alliciūt.
Quia ſub textu pietatis latet fiſcus libidinis.
Et hoc declarat ſanctus Greg⁹. iij. dialogoꝝ
de quodam epiſcopo qui quandaz ſanctimoni
alem in ſuo epiſcopatu habitare ꝑmiſerat con
fidens de ſua ꝛ illius continentia. quem diabo
lus ſpē mulieris alliciens ꝙ eaz illicite in doꝛ
ſo manu tangeret. ꝛ in ſua concupiſcētia eſtu=
aret. ꝛ in templo nocte vidit quidā iudeus ſb=
ito multitudinem demonum ꝛ vnum ex eis q̄=
ſi pꝛelatum alioꝛum facta ſciſcitantem . ꝛ dixit
quidam ex eis epiſcopū ſe in ſpecie mulieris ſi=
ue ſanctimonialis .ꝛ cito ad cōſenſum ꝑduxiſ=
ſe .et ſuper omnes commendatus eſt ꝙ rem
difficilem feciſſet iude⁹ hoc mane epiſcopo re=
tulit. et eum ad penitentiam reduxit . et ab eo
ſacrum baptiſma ſuſcepit . Ideo dicit beatus
Ambꝛo. li. j. de offi. Feminaꝝ cuz clericis nul
lo pacto cōiuncta ɔuerſatio ꝑmittatur. ianua

remediū ɔtra libidinem
& explū

diaboli. vita iniq̃tatis. ſcorpionis ꝑcuſſio. no-
ciuū gen⁹ ē femia dū ꝓximat ſtimulat ⁊ ignem
accēdit. Et dicit Hol. vbi ſupra. triplicit̃ ledit
mulier. voce viſu et tactu. vox nanq; mulieris
naturaliter frangit virilem animum cuz ſuaui-
tate mirabili. Unde Aug⁹. de ſingularitate cle
ricoꝝ. li. j. c. vj. Mulier cum in riſum ſoluitur
nunc blandicies exhibet. ⁊ qđ eſt venenoſi⁹ ſu
per cūcta pſallere delectat̃. cuius cāt⁹ tollera
bilius eſt audire baſiliſcum ſibilantem viſu le-
dit ſi videatur. ideo dicit poeta. Femia fax ſa-
thane fetens roſa dulce venenū. Sed tactu no
cet maxime. de hoc Aug⁹. ſoli. c. j. Nihil aliud
ſentio qđ ex arte animum virilem deijcit q̃ blā
dimēta femine. corporūq; contactus. ideo di-
xit xp̃us Joh. xx. Maria magdalene. noli me
tāgere cū ſola eēt. Tertio fugere debem⁹ car-
nalem voluptatem ſicut fluminū inundationē
Quia fugiunt aquaꝝ inundationē aſcēdūt mō
tana. Moraliter locus montanus eſt locus re
ligionis ſancte ad quem fugere debēt qui car-
nis delitiis fugere volūt ꝑfecte. Exēplo loth
cui dicebat angelus Gen. xix. Ne ſtes i omnez
locū circa regionē. ſed in monte ſaluum te fac.
Omnis ſtatus imundus eſt circa regionē. ſcz
voluptatis. Sed ſol⁹ mons religionis eſt loc⁹
ſecurus. Luc. xxj. Qui in iudea ſunt fugiūt ad
montes. Judea interp̃tatur confeſſio. ⁊ ſignifi
cat verā penitentiā veteris vite carnalis. quā
q̃cūq; habere voluerit ad mōtē religionis ac-
cedat. Et intelligo h̃ religionez ab acceſſu ſcz
hominū. ⁊ ꝑcipue mulieꝝ elongatā. vt ſunt re
ligiones ſilueſtres vbi exitus nulli pateāt. nec
alicui mulieris acceſſus vel ingreſſus. q2 vna
queq; talis religio dr̃ ſolitudo ꝓpter raritatez
intrantiū. Et intrans hanc religionē dicere p̃t
cū pš. liiij. Ecce elōgaui fugiēs. ⁊ māſi in ſoli-
tudine. Et poſſet aliq̃s dicere ego familiarita-
tem mulieꝝ nō fugio. et tñ caſtitatē cuſtodio.
rñdet Aug⁹. Attēdat is q̃ infelix ⁊ periculoſa
ſit ꝓſumptio. Multi eni cũz putabant vincere
victi ſunt. Et ſubdit poſt pauca. vide ne qñ pu-
tabas habere triūphum eternū incurras ſup-
plicium. Inter eni omnia xp̃ianorū crimina ſo
la duriora ſunt caſtitatis prelia. vbi quotidia-
na pugna ⁊ rara victoria. Secunda medicina
ad abijciēda carnalia peccata ē aſſumptio cor
poralis aſperitatꝭ. Refert eni magiſter i ſcho.
hiſto. q̃ moyſes accepit filiā regis ethiopum
nomine Tharbis in vxorē. Cunq; vellet reuer
ti in patriam ꝓhibitus eſt ab vxore. Ille autē
fecit ſibi duos anulos fieri et ſcp̄ſit imagines
i gēmis huius efficacie. quarum vna eſſet ima
go memorie ⁊ alia imago obliuionis. Cūq; pa
ribus anulis eas inſeruiſſet. vnuz anulū vide-
licet obliuionis mulieri prebuit. Aliuz vo me-
morie ipſe tulit. vxor vo ſtatim incepit amoris
viri obliuiſci. ⁊ ipſe cuz gaudio in patriam re-
meauit. Moraliter moyſes interpretat̃ attra-
ctās ⁊ ſignificat animā q̃ attractat ſiue attra-
hit xp̃m ad ſe ꝑ dilectionē. Juxta illud Cant.
j. Trahe me poſt te currem⁹ in odore vnguen
toꝝ tuoꝝ. ſed vox ē caro q̃ ſemper ꝑ malā cō
cupiſcētiā nititur animā impedire ne in celeſtē
patriā vnde orta ē poſſit ꝑuenire. Juxta illud
Ariſ. de pomo et morte. Ue anime peccatrici
que non habet redeūdi poſſe ad locum ſuū. q2
turpia opera ⁊ delectatiōes corporis impedi-
unt aſcenſuz eius ſurſum. ideo anima debet fa
cere duos anulos. vnum memorie. alium obli
uionis. anulus memorie ſignificat orationem
quā debet aīa ꝓ ſe tenere vt in orationib⁹ ſuis
memoriā habeat gaudioꝝ celi et tormētoꝝ in
ferni. videlz ꝓparata ſunt his q̃ voluptatē cor
poris ꝯſequunt̃. q2 ſm Greg. Momentaneū ē
qđ delectat. eternum vo qđ cruciat. Sz anul⁹
obliuionis ſignificat ieiuniū ⁊ caſtigationē qđ
facit obliuiſci voluptatis. et hoc dandū ē car-
ni. debemus eni carni caſtigationem. abſtinēti
am. vigilias. ⁊ afflictiones carnales. vt dicit
Hol. le. xvij. q2 dicit caro per metriſtā. Si be-
ne ſum paſta dicit caro. non ero caſta. Ideo di
cit apoſtolus. j. Cor. ix. Caſtigo corpus me-
um et in ſeruitutem redigo. quia cum caro per
abſtinentiam fuerit caſtigata ad voluptatē nō
erit prona. eo q̃ diabolus victus in gula non
tēptat de libidine. ſm Chryſo. ſup Mat. Sic
q̃ nō impedit ſpm̃ quin poſſit ad celeſtē patri-
am redire. Tertia medicina ad abijciēdū pec-
cata carnalia ē dilectio temporalis aduerſita
tis. nam pugnator clipeum diligit. ⁊ charū ha
bet. quia ipſum exponit ictibus et illeſum con
ſeruetur corp⁹. Sic caro aduerſitatibus ē ex-
ponenda. vt periculis anima ſeruetur illeſa ⁊
indemnis. Nam cum Dauid eſſet in aduerſita
te inimicorum ſuorum. et cōtra inimicos ſuos
bellum gereret. a vitio carnis immunis extitit
Sed cum in ſolario poſt meridiem deambula-
ret dum alij ad bellum ſolent procedere i viti-
um carnalis immundicie et concupiſcentie la-
pſus fuit. ij. Reg. xj. de hoc vide plura ſupra
dominica ſecunda. ſermone tertio. viij. Z. Et
ē notandum q̃ ſunt ꝓncipaliter duo vitia car-
nalia. Primum eſt gula. que ſm Auguſtinū eſt
immoderata edacitas nature finibus non cō-
tenta. Sed non poteſt hec immūdicia gule be-
ne abijci et expelli. eo q̃ ſolet ſe ſub triplici ſpe
cie ficta occultare. Primo enim occultat ſe ſb
ſpecie liberalitatis. q̃ maxime apparet in il-
lis qui gulam ſuam ficte colorantes dicunt. ſic

deus dedit omnia ad vſum hominis .⁊ omnes
res cõmunes fecit ꝓpter hominē. Et iõ maluꝫ
eēt ꝙ res facte ꝑ hoīe humano vſui deperirēt
Et hoc tãgit beatꝰ Greg. xxxj. moral. Cū dicē
ventris ingluuies coꝛ deuictum quaſi ex ratio
ne ſolet exhoꝛtari cum dicit ad vſum deus om
nia mundi condidit. ⁊ qui ſaciari cibo reſpuit.
quid aliud ꝙ̃ conceſſo muneri contradicit. Se
cundo ſe occultat ſb̄ ficta ſpecie neceſſitatis. ꝺ
hoc Gregꝰ. xxxj. moral. Cū ſic ſe voluptas ſb̄
ſpecie neceſſitatis palliat. vix eã ꝑfectꝰ quiſqꝫ
diiudicat. Tertio ſub ſpecie ficta abſtinētie et
parcitatis. Sicut quãdo cibus vilis ⁊ abiectꝰ
immoderatius appetitur ⁊ ſumitur. Nam ſm̄
Greg. xxx. moꝛa. Neqꝫ eni cibus ſꝫ appetitus
ſb̄ vitio ē. vnde ⁊ latioꝛes cibos plerūqꝫ ⁊ ſine
culpa ſumimus. et abiectioꝛes non ſine reatu
cõſcientie deguſtamus. hinc eſt ꝙ Eſau ꝑ len-
ticulam pꝛimatum perdidit. Gen̄. xxv. Et Deli
as carnes in heremo edendo mentis virtuteꝫ
cõſeruauit. Ad idem pertinet ꝙ aliqui libēter
itinerant vt poſtea delectabilius comedant. ⁊
cum maioꝛi deſiderio cibum ſumant. Sꝫ reme
dium contra pꝛimam occultationeꝫ eſt cogita
G re ꝙ natura ſm̄ Aug. in paucis contenta eſt.
Sed cõſuetudo neceſſaria multum facit. qꝛ dr̄
Eccī. xxix. Initiū hominis panis et aqua. Eti
am conſiderare debet. ꝙ ꝓpter vnum hominē
deꝰ omnia non creauit. ſed etiam ꝓpter alios.
Naꝫ ꝯtra oꝛdinem reꝝ ⁊ ꝯtra ꝓuidentiã diui-
ne oꝛdinatiōis eſſet. ꝙ vnꝰ hõ vellet oīa deglu
tire. Secundū remediū ꝯtra ſecundã occulta-
tionem eſt ꝙ hõ accedat ad ſumendū alimēta.
Sicut ⁊ medicamēta. vn̄ dicit Augꝰ li. x. ꝯfeſ-
ſionum. hoc me docuiſti domine. vt quēadmo
dum ad medicamēta ſic alimēta ſumpturꝰ ac-
cedam. ⁊ ꝙ nunꝙ̃ accedat ad ſacietatem. Sed
ſemper retrahat ſe circa appetituꝫ. ⁊ nõ ſinat
pꝛeire ꝯcupiſcentiaꝫ ⁊ delectationem nature.
Sed ecõuerſo potius cõſiderat ꝙ̃tum neceſſi-
tati ſufficiat ⁊ ibi ſiſtat. Sꝫ quia hoc eſt diffici
le obſeruare. ideo ſemꝑ frena gutturis ſunt tē
perate retinēda. quia dicit Augꝰ. li. x. ꝯfeſſio-
nū. Et quis eſt dn̄e q̄ nõ rapiatur extra metas
neceſſitatis? Quis ē ille. magnꝰ ē ⁊ glīficet no
mē tuū. Tertiū remediū ꝯtra tertiã occultati-
onē eſt ꝙ q̄libet hõ imp̄mat coꝛdi ſuo exēpluꝫ
apoſtoloꝝ q̄ ſuiebant deo in fame ⁊ ſiti. in fri-
goꝛe ⁊ mēdicitate. ⁊ tn̄ ſcribitur ꝺ ipſis. ꝙ nul
lus egens erat int̄ eos. Act. iiij. Qđ ſic intelli-
gitur ſm̄ Aug. Nã in p̄mitiua eccl̄ia tanta fuit
gr̄e exuperantia ꝙ hoc ip̄m qđ hēbãt. hoc ſibi
ſummas diuitias reputabãt. Et dr̄ ſm̄ Hugo.
lꝫ nihil hēbant tn̄ ex ſuꝑabandãtia diuine gr̄e
ipam penuriam ſubeuntes diuitias et delitias

eſſe dicebant. Obſeruãdum etiam eſt ꝙ hõ aui
ditatem ſumendi cibū ſemꝑ teneat i freno rati-
onis tã i cibis delicatis ꝙ̃ i vilibꝰ. qꝛ comedē
do non ſolum poterit vitare reatū. Sꝫ etiã cõ
parare meritū. Secundū vitium carnale eſt lu H
xuria q̄ ſm̄ Aug. nihil aliud ē niſi ex imundis
deſiderijs lubꝛica mēti ⁊ carnis ꝓſtitutio. hec
eni ex gula ſm̄ Greg. xxxj. moral. Frequenter
naſcit̄. Nã veter mero eſtuans facile ſpumat i
libidinem. Cuius ratio eſt. quia ex ſuꝑflua cra
pula natura inflãmatur. ex cuiꝰ inflãmatione
frequēter inſurgūt deſideria mala mentem ob-
nubilãtia. illud eni vitiuꝫ difficulter põt abijci
vel expelli. quia etiaꝫ ſub tribus ſolet palliari
Pꝛimo ſb̄ ſpecie affabilitatis et beniuolentie.
qđ apparet in illis qui ſe alijs nimis affabiles
exhibent. Sunt enim q̄dam qui ad hoc ſtudēt
vt omnibus ſe affabiles exhibeant. ⁊ ſic omni
bus affabilitate ſua placere deſiderãt. ⁊ ſic fre
quēter ſe occultat fiſcus voluptatis ſb̄ ſpecie
affabilitatis. ⁊ iſta occultatio eſt multuꝫ peri-
culoſa. quia ſb̄ ipſa puritas virtutis et ſinceri-
tas diuini amoꝛis frequenter inficitur per oc-
cultum amoꝛeꝫ carnalis voluptatis. ⁊ hoc cõ
querit̄ beatꝰ Augꝰ. li. iiij. ꝯfeſſionū dicēs. Ue-
nã igit̄ amicitie ꝑ cb̄doloꝛ coinq̄nabã ſoꝛdibꝰ
ꝯcupiſcētie candoꝛēqꝫ eiꝰ obnubulabam tarta
ro libidinis. Scđo occultat ſe ſb̄ ſpecie chari-
tatis ⁊ amicitie qđ maxime apparet i illis q̄ di
cunt ꝙ ideo ſingulari affectione ad aliq̄s ꝑſo-
nas magis inclinant̄ vt exinde pꝛofectum ſue
ſalutis magis querant. et earum directionibꝰ
in deum magis feruenter et ſollicite inſiſtant.
⁊ iſti multotiens decipiuntur. quia in hoc caſu
ſub ficta ſpecie charitatis ⁊ ſalutꝭ ꝓximi fiſcꝰ
carnalis concupiſcentie ſe occultat. Tertio ſb̄
ſpecie ſanctitatis et beneficentie. qđ apparet i
illis qui dicunt ꝙ ad hanc ꝑſonam vel ad aliã
magis inclinantur ratione ſanctitatis caſtita-
tis ⁊ v̄tuoſitatis in ea relucētis. aſſerentes ꝙ
ad hoc familiaritatem eiꝰ frequētent vt bonis
exemplis eius edificēt̄. ⁊ iſti plerūqꝫ decipiūt̄.
quia ſb̄ ſpecie ſanctitatis ſepe latet fiſcus libi-
dinis. vt dicꝭ Augꝰ li. ꝺ coha. cle. ⁊ mu. Pꝛimū I
ergo remediū ꝯtra p̄maꝫ occultationē ē ꝙ hõ
diligēter ꝯſiderat mentē ſuã ⁊ attēte diſcutiat
vtꝝ ſub ſpecie affabilitatis ⁊ beniuolētie quaꝫ
exercet aliqua ꝯcupiſcentia vel inclinatio pꝛi-
uati amoꝛis latēter ſe abſcõdat. ⁊ ſi q̄d taliuꝫ
depꝛehenderit ſecurius tunc erit ꝙ ſe potius
exhibeat ſingularē ⁊ maturū ꝙ̃ ꝙ ſua affabili-
tate malam inclinationē in ſeipſo ſuſtinet vel i
alijs ꝑſonis ipſam ꝓcuret. et optimū remediū
ē ad ideꝫ ꝙ hõ tanta maganimitate ⁊ tãta coꝛ
dis altitudine mentis pudicitiã amplectat̄. vt

etiam dedignetur ſe cuicunqꝫ familiarem ex-
hibere. vnde poſſit ſue mētis puritas inquina-
ri. Hec magnanimitas ſiue cordis ſublimitas
nequaꝙ̄ ab elatione. ſꝫ potius ab amoris vir tu
te dinoſcitur emanare. Secundū remediuꝫ ad
repellendum corporis laſciuiaꝫ conſiſtit ī hoc
ꝙ homo diligenter cōſideret. quāta vtilitas illi
perſone ꝓuenire poſſit. ꝓ cuius ꝑfectu ſingula
rem ad ipſam affectionem gerit. Etiā ↄſideret
ſi talis perſona directione vel ſtudio multū in
digeat. Nam ſi homo ſeipm̄ aut etiā aliaꝫ pſo-
nam adeo mollē cognoſcat. ꝙ veriſiliter time-
at ꝙ ex eius ſtudio ſibi vel illi mēti occupatio
vel noxia amoris inclinatio ꝓueniat. fugiat cā
qꝛ tunc tuti9 eſt homini ꝙ ſe ab omnibus illis
actib9 reſtringat ex q̄bus poſſit ſibi vel alij ali
quod noxium ꝓuenire. Unde ſm̄ Greg. quoti-
enſcūqꝫ quis ꝑ geſtus ꝓcaces vł leues diuinū
amorē in corde ꝓximi diminuit. totiēs in mēte
ſua ſeipm̄ ſpūaliter occidit. Si quis autē ſcire
voluerit. an ex ſuo amore cor pſone alteri9 oc-
cupetur. illud ex hoc cognoſcat ꝙ ſi illa pſona
velit ⁊ aſſerit ꝙ amor tuus in corde ſuo ſupre-
mum locum teneat. vel ſi familiaritatem tui cū
alia perſona moleſte ferat. hec enī ſigna ⁊ indi
cia noxie inclinationis ⁊ ꝑuate dilectionis a q̄
bus quiſqꝫ ſumme caueat laſciuiam ſi voluerit
euitare. Tertium remedium ↄtra tertiaꝫ occu
pationem cōſiſtit in hoc ꝙ homo virili animo
illos actus quos alicui perſone ꝓ ſua ſanctita-
te impendit. non ꝓpter perſone complacentiā
ſed ſoluꝫ amore diuino exerceat. ⁊ illos actus
feſtinanter expediat ſine magna mora et lōgo
coniunctu feminaꝝ. ⁊ illud remediū docet au
guſtin9 in li. de ſingularitate clericoꝝ dicens.
Ubicūqꝫ ex neceſſitate geſtāda ē cū mulierib9
non coutinuando p̄ñtia. ſed magis quaſi trāſe
undo feminis eſt exhibenda ꝓ ſalutarib9 cau-
ſis acceſſio ⁊ q̄dammodo fugitiua. Etiam ſalu
tare remedium ſm̄ Aug. ibidē vbi ſubdit ꝙ p̄-
occupet aditus cunctis inſidijs ne hoſtis im-
pugnādo ſubrepat in prouidis. omniſqꝫ famili
aritas ꝑuata et ſuſpecta caueatur. hec omnia
ſi diligenter obſeruēt. facile omnem laſciuiam
a cordis hoſpitio poterimus extirpare. et tm̄
de peccatis carnalibus que ſunt a corpore no
ſtro fundit9 abijcienda. ne corpora noſtra pol
luantur. De peccatis autem ſpūalibus. q̄tum
ad pñs ſuperſedeo. dicam autem d eis deo vo
lente in loco oportuno. Quantuꝫ ad ſecundū
K principale hortatur nos apoſtolus ad dei ver
borum ſuſceptionem cum dicit. in manſuetudi
ne ſuſcipite inſitum verbum qđ poteſt ſaluare
animas veſtras. Pro quo notanduꝫ ꝙ cor ho
minis ad ſuſcipiendū verbū dei. habet ſe ſicut

ſtomachus ad cibum recipiendum. Sunt etiā
alique ꝓprietates ſtomachi ad cibum. Prima
ꝓprietas ꝙ eſt ciboꝝ receptiuus. Naꝫ ſtoma-
chus dr̄ a ſtomos grece ꝙ vocatur os latine.
eo ꝙ ſit hoſtiū ventris ad cibum vt dicit Iſa-
ac. Eſt eniꝫ ſtomachus figure rotunde factus
⁊ in ſuperiori parte ſtrictus in inferioriqꝫ lat9
Nam cū homo inter cetera animalia ſit erect9
cibus eius ſemper ad inferiora deſcendit. ideo
vtilis fuit inferior latitudo vt in ea recipi poſ-
ſit cibi multitudo. que omnia oſtendunt ſtoma
chum eſſe receptaculuꝫ ciborū. Sic moraliter
cor hominis debet ſpūalem cibum. ſcilicet ver
bum dei. De quo Matth. iiij. Non in ſolo pa-
ne viuit homo. ſꝫ ī omni verbo qđ procedit de
ore dei. diligenter ſuſcipere cuꝫ predicatur. qꝛ
conuertit ſe et confortat. Iuxta illud Act. ix.
Cum accepiſſet cibum confortatus eſt. Cōfor
tat enī cibus ille ſalutaris non corpus. ſed cor
non ventrem ſed mentem ab erroreqꝫ auertit
Sicut refert Valeri9 de quodā iuuene q̄ adeo
deditus erat delitijs vt etiam in infamia glori-
aretur. quia de vitijs ſe iactabat. Cunqꝫ enim
ſemel poſt ortum ſurrexiſſet vino graui vnguē
tiſqꝫ optimis delibutus veſteqꝫ necnon pluci-
da amictus. ⁊ ſerto capite redimit9. domū re-
mearet. viſa ſchola zenocratī iā aperta ad do
cendum introiuit. non ob ſtudij cauſam. ſed vt
prudentiſſima precepta magiſtri temulentie la
ſciuijs eleuaret. cunqꝫ omnes videntes graua
rentur zenocrates vultu maturo loqui cepit.
Polimo adoleſcēte audiente. Qui tam diligē-
ter ſuſcepit verba moralitatis et doctrinatio-
nis magiſtri ꝙ grauitate ipſorum inſtigat9 de
tractam de capite coronam in terram ꝓijceret
totaqꝫ exuta luxuria vitam melioraret. Ita le-
gitur de quodaꝫ comite qui in vna p̄dicatione
audiuit hoc verbū Ezech. xviij. In quacunqꝫ
hora peccator ingemuerit ſalu9 erit. Sicqꝫ mā
ſuetus in cor ſuum ſuſcipiens in corde compū
ctus eſt et ſaluatus. ideo dicitur Deut. xj. Po
nite verba hec ſcilicet ſancti euangelij in cordi
bus veſtris. Et ſapiens. Fili inquit a iuuentu-
te tua accipe doctrinam et vſqꝫ ad canos inue
nies ſapientiaꝫ. Eccli. vj. Et hic apoſtolus. In
manſuetudine ſuſcipite glo. i. cum magno deſi
derio ⁊ honore inſitum verbum ſcilicet in cor-
dibus veſtris. qđ poteſt ſaluare animas vr̄as
Sicut ſurculus inſerit arbori. ita verbum dei
cordi. Surculus enī licet ſit modicus quando
tamen trunco inſeritur vel fuerit inſertus. tūc
quicq̄d de trunco oritur naturā ſurculi ſapit.
Sic etiam ſi verbum dei cordi inſertum fuerit
tunc tota cogitatio locutio et operatio ei9 ſa-
pore condietur. Secundo ſtomachus eſt cibo- L

rum retentiuus. Et hinc eſt ꝙ ſtomachus inte
rius eſt aſper ⁊ piloſus. vt cibum melius retine
re poſſit. Nam ſi eſſet lubꝛicus et in ſupficie pla
nus cibus ab eo indigeſtus rediret. ſic coꝛ no=
ſtrum debet verbum dei non ſolum cū manſue=
tudine ſuſcipe per audientiam et intelligentiam
ſed etiam retinere per memoꝛiam. Nā ſicut nō
pꝛodeſt coꝛpi ꝙ ſtomachꝰ cibū recipiat. Si re=
ceptum ſtatim euomat. Sic nec pdeſt coꝛdi ver
bum dei quod eſt cibꝰ anime recipe niſi hō velit
hoc retinere. Qđ pbat Sen̄. Nō pdeſt cibꝰ nec
accedit coꝛpi. qui ſtatim ſumptꝰ euomitur. ſimi
liter nec verbum auditū pꝛodeſt ſi obliuioni ſta
tim tradatur. Ideo dicit dn̄s Joh. xv. Si v̓ba
mea in vobis manſerint. quodcunqꝫ volueritis
petetis ⁊ fiet vobis. de hoc pulchꝛe btūs Greꝰ
in omel̄. Uerba dei que aure pcipitis mente re=
tinete. Cibus eni mētis ſermo dei eſt ⁊ quaſi re
ceptus cibus ſtomacho languente reijcit̄ quan
do ſermo auditus in ventre memoꝛie non reti=
netur. Si quis alimenta non retinet de huiꝰ pfe
cto vita deſperat̄. eterne ergo moꝛti picula foꝛ=
midate. Si verba vite ⁊ alimēta iuſticie que au=
re pcipiti memoꝛia nō retineti. hec Greg. Ut
ergo coꝛ noſtrū ſit aptū ad retinendū v̓bū dei
debet eſſe aſperū p deuotā attentionem. ⁊ pilo=
ſum per aſſiduam humiliationem. quia Maria
mater dn̄i que erat humilima que de humilita=
te ſua gloꝛiat̄. Luc̄. j. Reſpexit humilitatē ancil
le ſue. v̓ba dei retinebat Luc̄. ij. Maria mr̄ inqt
eius cōſeruabat oīa verba hec cōferēs in coꝛde
ſuo. Nec debet eſſe coꝛ noſtrum lubꝛicum p lu=
xurioſas cogitatiōes. quia ab eo cibus v̓bi dei
recedit indigeſtus. Quia dicit̄ Eccl̄i. xxj. Audi=
uit luxurioſus ſcꝫ v̓bū dei de continentia vel ca
ſtitate vel alijs ad ſalutem ptinentibus ⁊ diſpli
cebat ei. ⁊ pꝛoiecit illud poſt doꝛſum. Sꝫ certe
ſi non vult retinere ⁊ ſe emendare v̓ba hec ſalu=
tis audiendo. Audiet hec verba Apoc̄. xviij.
Quantū ſe gloꝛificatus in delitijs fuerit ſcꝫ lu=
xurie. tantū date ei toꝛmentū ⁊ luctū. Sicut im
pletum legit̄ de vdone epō lubꝛico megdebur=
gen̄. qui poſt terribile factum ſue decapitatiōis
ducta eſt anima ſua in puteum ardentis inflam
mationis. deinde eſt extracta in modū ferri cā=
dentis vt p coꝛpoꝛalibus delitijs caperet recō
M penſaꝫ. Eſt tamen notandum ꝙuis verbuꝫ dei
in coꝛde non retineat̄. attamen p ipſum coꝛ mū
datur. Sicut patet in vitaſpatrum li. iiij. c. ccvj
Quidam frater dixit ad ſenem. Ecce abba fre=
quenter interrogo ſenioꝛes patres vt dicāt mi=
hi admonitionē p ſalute anime mee. ⁊ quicquid
dixerint mihi nihil retineo ex ipſis erāt autē ſe=
ni duo vaſa vacua. ⁊ dixit ei. vade affer vnū de
ipſis ⁊ mitte i aquā. ⁊ laua illud. ⁊ effunde ⁊ po
ne illud madidum in locum ſuuꝫ. Fecit ergo ita
frater ſemel ⁊ bis. Et dixit ſenex vtraqꝫ vaſa ſe=
mel affer. ⁊ cum attuliſſet. dixit ei. Quale eſt ex
vtriſqꝫ mundius. reſpondit frater. vbi aquā mi=
ſi ⁊ laui. Tunc ſenex dixit ei. ſic eſt ⁊ anima filij
que frequēter audit v̓bum dei. ⁊ ꝙuis nihil reti
neat ex his que audit vel interrogat. tamē plꝰ
mundatur ꝙ ille qui non audit vel interrogat.
Attn̄ beati ſunt qui audiunt verbum dei ⁊ cuſto
diunt illud. Tertio ſtomachus eſt ciboꝛū dige=
ſtiuus. Un̄ ſtomachus factus eſt in fundo car=
noſus vt confoꝛtetur in eo digeſtio. Caro enim
humida ⁊ calida ex quibus qualitatibꝰ maxime
confoꝛtatur. per digeſtionē autem coꝛpoꝛalem
nutrimentum tranſmutatur ⁊ alteratur vt effi=
ciatur ſimile nutrito. vt dicit philoſophꝰ li. de
anima. Sic coꝛ noſtrum cibum dei ſuſceptum a
pꝛedicatoꝛe et retentum debet in ſe per medita=
tionem continuam digerere. Exemplo cameli
de quo dicit Ariſto. li. animalium. ꝙ habet mul
tos ventres in pꝛimo cibum recipit penitus in=
digeſtum. in ſecundo incipit digerere. in tertio
melius. in quarto digeſtio penitus completur
Sic homo debet cibum ſpūalis doctrine pmo
recipe in aure attente audiendo. quia Joh. viij
Qui ex deo eſt verba dei audit. Scđo in coꝛde N
memoꝛiter retinendo. vt non ſit auditoꝛ obliui
oſus factus. Jac̄. j. ⁊ ibi incipit digerere per af
fectionem. in qua tamen digeſtione non tranſ=
mutatur verbum ſed tranſmutat mentem in ſi=
militudinem verbi. interdum etiam verbuꝫ dei
eſt diſſimile et contrarium. Nam verbum humi
litatis menti ſuperbe contrariatur. menti luxu
rioſe verbum caſtitatis. Et menti crudeli v̓bum
pietatis. Quando ergo verbum auditum ē tan
te efficacie vt poſſit mentem alterare ⁊ ad ſe cō
uertere. Puta vt mens ſuperba efficiatur hu=
milis. luxurioſa. caſta. crudelis. pia. Tunc di=
geſtio verbi facta eſt. ad hanc digeſtionem ſub
ſimilitudine hoꝛtat̄ dn̄s. Matth. v. Eſto cōſen
tiens aduerſario tuo dum es in via cum eo. ne
foꝛte tradet te aduerſariꝰ tuus iudici. iudex tra
dat te miniſtro vt icarcereris. Aduerſariꝰ enī
iſte vt exponit Augꝰ. Sermo diuinus eſt. q̄ pec
catoꝛi aduerſatur iniuſticiam pꝛohibendo ⁊ iu=
ſticiam ſuadendo. aut pꝛecipiendo. cui pecca=
toꝛ conſentire debet et obedire. ſi non vult in
eternum pire. Tertio in manu. id eſt in opere O
adimplendo. Juxta illud. Eſtote factoꝛes ver=
bi ⁊ non auditoꝛes tantum fallentes voſmetip=
ſos Jac̄. j. Et hoc modo meliꝰ digeretur. quia
factoꝛ boni operis beatus i facto ſuo erit. Jac̄.
vbi ſupꝛa. Quarto in oꝛe recipitur ſapiēter ali=
os docendo et hec eſt completa verbi digeſtio.
id eſt. vtilitas communis cum perficit docentē

Quia Matth.v.dicitur. Qui fecerit ⁊ docue=
rit hic magnus vocabitur in regno celorum. Et
dictum eſt notanter ſuperius ꝙ ſtomachus in
fundo eſt carnoſus ⁊ caro eſt calida ex qua di=
geſtio maxime confortatur. Quia ſm phm di=
geſtio corpalis cibi fit mediante calore natura
li.ꝓpter quod dicit in li.methe. Digeſtio eſt cō=
plexio humidi a ꝓprio naturali calore facta ex
cōtrariantibus paſſionibus que ſupabundant
in ipſo humido. Sic digeſtio ſiue traſmutatio
ſpiritualis cibi ipſius aīe mediante amore fit p
ipſius verbi auditi.quia ſi homo afficiat̃ ad ea
que audiuit non tranſmutatur ab eis. v̇ba eniꝫ
que non placent.animū non mutant ⁊ mouent.
Ideo beatus Aug⁹.i li.de doctrina chriſtiana
dicit.ꝙ doctor illō agere debet vt nō ſolū itelli
gatur.ſed etiam libenter audiatur ⁊ obedienter
P Quarto ſtomachus eſt ſm diuerſam complexi
onem diuerſorum cibariorum appetitiu⁹ et di=
uerſimode digeſtiuus. Nam ſm Conſtantinū.
Si ſtomachus fuerit naturaliter calidus ciboſ
groſſos bene digerit. delicatos vero conſumit
⁊ plus digerit q̃ꝫ eius appetitus ſit. Et propter
ſimilitudinem cibos calidos appetit nec fameꝫ
ſuſtinere poteſt. Econtra vero ſtomachus frigi
dus non bene cibaria groſſa digerit.ſed graua=
tur ex eis ⁊ ea in humores corruptos ⁊ acidos
cito conuertit. Stomachus vero ſiccus cito ſi=
tit et parū ei aque ſufficit. vnde ſi ſuperflue bi=
bit rugitum ei in ventre facit. Si autem ſtoma=
chus fuerit humidus cibum appetit.ſed paruꝫ
digerit. Moraliter ergo ille qui habet ſtoma=
chum calidum calore naturali ſcꝫ q̇ habet ani=
mum feruidum amore ſpūali ille groſſa ⁊ ſolida
cibaria.id eſt.alta ⁊ difficilia dogmata bene ca
pit.et intelligit que ſunt perfectorum cibus. Iu
xta illud Hebre.v. Perfectorum ſolidus eſt ci=
bus delicata v̇o ⁊ facilia ꝓ nihilo deijcit.ſꝫ ſem
per ſimilia ſibi.id eſt.feruentia ⁊ ignea eloquia
concupiſcit. Eo modo habuit animū amore fer
uidum dauid q̇ ait pſ̄.cxviij. Ignitum eloquiū
tuum vehementer ⁊ ſeruus tu⁹ dilexit illud.ſed
illi habent ſtomachū frigidum qui in amore dei
ſunt frigidi.et illis neceſſe eſt vt detur doctrina
leuis.de q̇bus dicit apoſtolus ad Hebre.v. Fa
cti eſtis quibus lacte opus eſt non ſolidus cib⁹.
Nam ſi difficilia talibus apponantur grauant̃
audire ea que non intelligunt. Ideo plerūqꝫ ta=
lia documenta vertuntur eis vel in corruptio=
nem erroris vel accidiam mentis. Animus ve=
ro ſiccus ab humore deuotionis. Si aliquādo
forte ſitierit aquam ſalutaris doctrine cito ta=
men cum audierit in modico contentatur. Sed
ſi talibus predicetur forte prolixius rugiunt
murmurando. Qui v̇o habet humiditatem car
nalis concupiſcentie cibum vero interdum ap=
petit doctrine ſpiritualis.ſed tamen eam nō di=
gerit. Quia verbum dei audiendo ſpernit. Quin Q
to ſtomachus eſt multipliciter paſſiuus. pati=
tur eni euomitionem.indigeſtionem.abomina=
tionem.inflationem.eructationē.⁊ multa hmōi
Sic animus aut cor interdum contra ſcientiaꝫ
doctrine patitur euomitionem cum ipſam p me
moriam non cuſtodit.indigeſtionem cum ipſaꝫ
non diligit.abominationem cum ipſam audire
refugit. Inflationem vero patitur qui contra
ipſam indignatur.vel qui de ipſa quando diſcit
vel docet ſuperbit. Quia ſcientia iflat.j. Cor.
viij. Sed eructationem patitur quia ex ipſa vē=
tum contentionis querit. Patitur auteꝫ ſtoma
chus ilia quandoqꝫ ex maligna complexione.⁊
quandoqꝫ ex nimia repletione.quandoqꝫ ex vi
goris defectione.quandoqꝫ ex virtutis expulſi
ue debilitatione. Moraliter autem inordinata
complexio humorum in ſtomacho eſt inordina
tio paſſionum.puta amoris vel gaudij odij aut
ire ⁊ ſimilium. Ex quibus frequenter accidit.ꝙ
homo eſt male diſpoſitus ad audiendum v̇buꝫ
dei. Quia ſm phm.paſſionum ſecutores ſunt i=
utiles phie auditores. Et hoc probat venerabi
lis Boeti⁹ li.j.de conſola.me.vlt. in tribus ex B
emplis. Primum tangit cuꝫ dicit.nubib⁹ atris
condita nullum fundere poſſunt ſidera lumen.
⁊ ē ſenſus. Sicut ſidera conſueta nobis lucere
⁊ terram illuminare ceſſant hoc facere ꝓpter
nubis obſcuram interpoſitionem. Sic intelle=
ctus qui eſt lumen quod deus anime noſtre infu
dit.iij.retho.⁊ ſiliter rō quia vicꝫ itellect⁹ et ra
tio illuminant hominem in cognitione ſcriptu=
rarum ⁊ veritatis. impediunt a conturbatione
paſſionum ⁊ dolorum. Secundum exemplum
tangit cum dicit. Si mare voluens turbid⁹ au=
ſter miſceat eſtum vitrea dudum parqꝫ ſerenis
vnda diebus. Mox reſoluto ſordida ceno viſi
bus obſtat. Et eſt ſententia. Sicut aqua maris
clara manente ad modum vitri viſus eam pōt
penetrare.⁊ videre ea que ſunt ſub aqua. Sed
ſi turbatum per ventum.tunc obſtat viſui diſp=
gendo radios viſuales.ne valeant perfecte res
ſub aqua videre. Sic ſimiliter animus hominis
quietus ab omnium paſſionum turbatione non
impeditur in iudicio rationis. Sed clare videt
⁊ iudicat de vero ⁊ falſo de bono ⁊ malo. Sed
ſi paſſionibus ⁊ affectionibus moueatur et tur=
betur ſtatim impeditur ratio i iudicio ſuo vt nō
poſſit clare diſtinguere verum a falſo bonum a
malo. Tertium exemplum tangit cū dicit. Qui
qꝫ vagatur montibus altis defluis amnis ſepe
reſiſtit rupe ſoluti obice ſaxi. Et vult ꝙ aqua
currens de altis montibus libere et recto tra=

miſte et ſine impedimento procedit directe. Sȝ
per obſtaculum lapidis rupti de monte ipſa im
peditur ne recte procedat. Sic ⁊ ipſa ratio libe=
bera non impedita obſtaculo alicuius affectio=
nis vel paſſionis recte iudicat. Si autem affici
tur rupe affectionum impeditur in iudicio veri
tatis et bonitatis. Vel aqua currens de altis
montibus. id eſt. ſacra ſcriptura que de celo eſt
ſanctis doctoribus inſpirata. hec quidem ſine
aliquo obſtaculo currit in cor hominis qđ nō ē
impeditum paſſionum obſtaculis. Ideo conclu
dit Boeti⁹. Tu vero ſi vis lumine claro cerne
re verū. tramite recto carpere callem. gaudia
pelle. pelle timorē ſpēq̃ fugato. nec dolor aſ=
ſit nubila mēs ē vinctaq̃ frenis. hec vbi regnāt
S hec ille. Item patitur animus ex nimia exinani
tione vel repletione. Moraliter nimia exinani=
tio fit reſpectu pauptatis. Sed nimia repletio
ex diuitiarūȝ collatione que duo retrahunt mľ
tos ab auditu verbi dei. Impoſſible enī eſt indi=
gentem operari bona. inquit philoſoph⁹ ⁊ idē
j. methaph. Sacerdotes inquit in egypto. id ē.
antiqui philoſophi habitis neceſſarijs vite ice=
perunt philoſophari. ꝓpter quod petit ſalomon
dñm. Prouerb. xxx. Mendicitatem ⁊ diuitias
ne dederis mihi. i. nimiā paupertatē et ſupflu=
as diuitias. tribue tantū victui meo neceſſaria.
Quidam etiam ſunt quibus ⁊ ſi aſſit ſollicitudo
deficit tamē vigor ad illud quando audiūt ope
re ad implendum. Alij vero ad audiendum ver
bis dei cum magna deuotione auditis dum cō=
trarie temptationes inſurgunt. quia in virtute
expulſiua ipſarum temptationum deficiunt. ſic
venit diabolus ⁊ tollit verbum dei de cordibuſ
eorūȝ vt dicit Luc. viij. Et fortaſſis ſignū eſt ꝙ
tales cibum verbi dei appetebant. Quādo enī
homo habet appetitum ad cibum corporalem
tunc talis cibus ſumptus manet ī ſtomacho ad
corpus confortandum. Sic cibus verbi dei ap
petitus aut deſideratus ab homine vtiq̃ ma=
net in corde ad animam nutriendam. Sic appe
tebat Daniel cibum ſpūalis doctrine. quia pro
pter appetitum vehementem ſciendi vocat⁹ eſt
vir deſideriorum. Dañ. ix. Et ſponſa in canticl
Cañ. ij. Hunc cibum ſpiritualem appetebat cū
dicebat. Sonet vox tua in auribus meis. vox
enim tua dulcis. Sic appetijt hunc cibum da=
uid qui dicit pš. cxviij. Quam dulcia faucibus
meis eloquia tua ſup mel ori meo. Sed ſic nos
non hunc cibum appetamus. neq̃ cum faſtidio
capiamus. Et certe qui hunc cibum faſtidit ad
mortem tendit. ſm illud pš. cvj. Omnem eſcaȝ
abominata eſt anima eorum. ⁊ appropinquaue
runt vſq̃ ad por. mortis. Sup quo dicit Aug⁹.
Sicut noxium eſt corpori corporeas eſcas non
poſſe ꝑcipere. ita periculoſum eſt anime ſpiritu
ales eſcas faſtidire. ⁊ tantū de ſecundo.

¶ De eadem dominica. Sermo ſecundus.

Ille arguet mū

duȝ de peccato de iuſticia ⁊ de iudicio
Ioh. xvj. Dicunt experti de agricultura. Si ar A
bor que facit fructum acetoſum vel amarum ꝑ=
foretur. ita ꝙ foramen per arborem tranſit ⁊ ip
ſum foramen aqua mellificata perfundatur. et
cum clauo qui ſit eiuſdē generis vicȝ arboris ip
ſum foramen obſtruatur. tales inquiūt arboreſ
faciunt fructus bonos ⁊ dulces. Moraliter ꝑ
arborem ad preſens intelligo peccatorem qui
facit fructum acetoſum peccati. Ideo Anſhel.
li. ix. c. xvij. exponens hoc de arbore naturali
dicit. Quid ē arbor faciens fructum acetoſum
vel amarum niſi peccator faciens opus malū?
qđ tandem amarā conſcientiam ⁊ amare pene
reatum inducit. hec inquit arbor vicȝ peccator
homo perforari debet cum clauo aſpere corre=
ctionis. ⁊ ſtatim debet infundi aqua mellita le=
nitatis. quia dicit idem vbi ſupra. Supra eius
foramen tunc aqua mellita perfunditur cū blā=
da eius auri correptio adhibetur. Que tūc cla=
uo obſtruitur cum terrore pene et cōminatione
cohibetur. Ideo beat⁹ Aug⁹. de conſli. vi. c. ix.
Inducit manſuetudinem proteruie reſponden
tem. Proteruia enim dicit nunquid ſtultis nun
quid inſenſatis hominibus ac ſi brutis aīalib⁹
lenia verba ⁊ non magis aſperrima vt tales de
cet ſunt obijcienda dum delinquunt ⁊ reſpōdet
manſuetudo. non tua in his pſuaſio. Sed apo=
ſtoli ſequēda eſt ꝑceptio. que de hac ſententia
diſcipulum ammonet dicēs. Seniorē te ne icre
paueris. Sed obſecra vt patrē. iuuenes vt fra=
tres. anus vt matres. iuuenculas vt ſorores in
oī caſtitate. j. ad Timo. v. Et rurſum. ij. Timo.
ij. Seruū inquit dñi nō oportet litigare ſed mā=
ſuetum eſſe ad oēs docibilē. id eſt. ad docenduȝ
habilem patientem cum modeſtia corripientem
eos qui reſiſtunt veritati. Et rurſum inquit. ij.
Timo. iiij. Argue obſecra increpa in omni pa=
tientia ⁊ doctrina. q. d. argue peccātes ex igno
rantia. obſecra peccantes ex infirmitate ſcȝ vt
abſtineant propter reuerentiam rei ſacre. ſ. do=
minice paſſionis eis in baptiſmo communicate
increpa verbis duris peccantes ex certa mali=
tia quia talis correptio arborem. id eſt. hoīem
immutat. vt que primo faciebat poma acetoſa
vel amara. id eſt. opera praua vľ corrupta ꝓdu
cat ecōuerſo ſuauia ⁊ dulcorata. i. de cetero fa=
ciat opera gratioſa ⁊ honeſta. ⁊ illo modo ſpūs